

Dosarul nr. 2rci-19/24
2-21181695-01-2rci-26022024

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central – D. Guțu
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat – A. Mironov, D. Fujenco, Ș. Starciuc

DECIZIE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu,

în cauza la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Toplu Iapaa”, Victor Cîlcic, Gheorghe Jecov și Tatiana Xenzenco,

împotriva încheierii din 30 ianuarie 2024 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorului autorizat Lilian Ciobanu, cu privire la repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului și a fost restituită cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 02 octombrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal,

constată:

Prin hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, a fost constatată insolvabilitatea debitorului SRL „Toplu Iapaa” și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de acesta, în calitate de administrator al insolvabilității fiind desemnat administratorul autorizat Lilian Ciobanu.

La 09 decembrie 2021, lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura simplificată a falimentului, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Cîlcic, Gheorghe Jecov și Tatiane Xenzenco privind atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolubil.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lichidatorului SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, Liliana Ciobanu privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Toplu Iapaa”, Victor Cîlcic, Gheorghe Jecov și Tatiana Xenzenco.

S-a atras la răspundere subsidiară membrul organului de conducere a debitorului SRL „Toplu Iapaa” în persoana administratorul statutar Victor Cîlcic.

S-a încasat din contul lui Victor Cîlcic în beneficiul masei debitoare a SRL „Toplu Iapaa” suma de 500 000 de lei.

S-a încasat din contul lui Victor Cîlcic în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 15 000 de lei.

În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

La 23 octombrie 2023, lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, a declarat cerere apel împotriva hotărârii din 02 octombrie 2023 a Judecătorei Comrat, sediul Central, solicitând *inter alia* repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului (vol. I, f.d. 208-214).

În motivarea solicitării de repunere în termenul procedural omis de declarare a apelului a indicat că a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și din acest considerent nu a cunoscut și nici nu a putut să cunoască despre hotărârea adoptată de prima instanță, atâta timp cât instanța nu a publicat dispozitivul hotărârii la data când a fost pronunțat.

Administratorul autorizat Lilian Ciobanu a menționat că, despre hotărârea motivată din data de 02 octombrie 2023 a aflat la 09 octombrie 2023, când a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată. Ulterior, la 10 octombrie 2023 hotărârea i-a fost comunicată prin intermediul oficiului poștal.

Astfel, administratorul autorizat Lilian Ciobanu a invocat că, a fost în imposibilitate să exercite calea de atac în termenul legal de 15 zile stabilit de art. 8 din Legea insolvenței, pe motiv că hotărârea i-a fost adusă la cunoștință la 09 octombrie 2023. Respectiv, în opinia lui, cererea privind repunerea în termen este întemeiată pe motiv că și-a exercitat dreptul la acțiunea înaintă de împlinirea termenului de 15 zile, calculat din ziua 09 octombrie 2023, în care a devenit cunoscut conținutul hotărârii contestate.

Prin încheierea din 30 ianuarie 2024 a Curții de Apel Comrat s-a respins cererea depusă de lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului, ca neîntemeiată.

S-a restituit cererea de apel declarată de Lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu împotriva hotărârii din 02 octombrie 2023 a Judecătorei Comrat, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal (vol. II, f.d. 31-34 recto-verso).

La 19 februarie 2023, lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, a depus prin intermediul poștei electronice cerere de recurs împotriva încheierii din 30 ianuarie 2024 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, repunerea în termenul de procedură omis de declarare a apelului și restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată (vol. II, f.d. 42, 43-47).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, suplimentar invocând că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea de repunere în termenul procedural omis de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 30 ianuarie 2024 în ședință publică, în prezența recurentului. Conform avizului de recepție a corespondenței DS8011273624AS, copia încheierii motivate din 30 ianuarie 2024 a Curții de Apel Comrat a fost comunicată recurentului la 08 februarie 2024 (vol. II, f.d. 41).

Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 19 februarie 2024.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii Curții de Apel Comrat, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cercetând starea fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Completul de judecată constată că, la 09 decembrie 2021, lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura simplificată a falimentului, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Cîlcic, Gheorghe Jecov și Tatiane Xenzenco privind atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolubil.

Iar, prin cererea depusă electronic la 18 septembrie 2023, lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura simplificată a falimentului, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, a solicitat „examinarea ședinței de judecată în lipsa lichidatorului, iar în caz de amânare a ședinței să fie informat suplimentar referitor la data și ora ședinței” (vol. I, f.d. 161, 162).

La 02 octombrie 2023, Judecătoria Comrat, sediul Central, a pronunțat hotărâre prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, Liliana Ciobanu privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Toplu Iapaa”, Victor Cîlcic, Gheorghe Jecov și Tatiana Xenzenco.

S-a atras la răspundere subsidiară membrul organului de conducere a debitorului SRL „Toplu Iapaa” în persoana administratorului statutar Victor Cîlcic.

S-a încasat din contul lui Victor Cîlcic în beneficiul masei debitoare a SRL „Toplu Iapaa” suma de 500 000 de lei.

S-a încasat din contul lui Victor Cîlcic în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 15 000 de lei.

În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

La 23 octombrie 2023, lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, a declarat cerere apel împotriva hotărârii din 02 octombrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitând *inter alia* repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului (vol. I, f.d. 208-214).

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvență.

Conform art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prescriu că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 02 octombrie 2023.

Respectiv, prin prisma art. 111 alin. (3) coroborat cu dispozițiile art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, termenul de procedură de 15 de zile, instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca cu apel hotărârea judecătorească, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 03 octombrie 2023, iar data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 17 octombrie 2023, ora 24.00, acesta fiind termen de decădere din dreptul procesual. Însă, contrar ipotezelor relevate, coroborate normelor legale precitate, lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, a depus cererea apel la 23 octombrie 2023, solicitând repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului, în temeiul art. 362 alin.(3) din Codul de procedură civilă

În conformitate cu prevederile art. 362 alin.(3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Articolul 116 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (1) că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Subsecvent, alin. (3) și (4) al aceluiași articol statuează că la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, în sensul autentic al normelor art. 362 alin. (3) și art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul procedural omis poate fi efectuată doar în baza unor temeiuri viabile și întemeiate. Caracterul temeiniciei motivelor de omitere a termenului procedural reprezentând o condiție sine qua non

pentru repunerea acestuia. Prin urmare, obligația probării existenței circumstanțelor, care au făcut imposibilă efectuarea de către persoană a anumitor acțiuni procesuale în termenul stabilit, este pusă în sarcina justițiabilului ce solicită repunerea în termenul omis.

O altă condiție care trebuie respectată este ca cererea de repunere în termen să fie depusă nu mai târziu de 30 de zile, calculate din ziua în care a partea a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind declarativ și care nu poate fi acceptat argumentul recurentului, precum că a fost în imposibilitate să exercite calea de atac în termenul legal de 15 zile stabilit de art. 8 din Legea insolvenței, pe motiv că nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii, iar dispozitivul hotărârii judecătorești i-a fost adusă la cunoștință la 09 octombrie 2023, când a fost publicat pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată. Or, în sensul coroborat al art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 și art. 111 din Codul de procedură civilă, termenul de exercitare a căii de atac în ordine de apel începe să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești și nicidecum nu depinde de momentul comunicării actului judecătoresc de dispoziție.

Mai mult ca atât, însăși recurentul a recunoscut că hotărârea primei instanțe i-a fost comunicată la 09 octombrie 2023, când a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, iar la 10 octombrie 2023 a recepționat-o prin intermediul oficiului poștal. Astfel, instanța de recurs consideră că, din data de 09 octombrie 2023, lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, a avut posibilitatea de a depune în interiorul termenului legal de atac până la 17 octombrie 2023 inclusiv cerere de apel nemotivat, cu completarea ulterioară a argumentelor și motivelor de apel.

Instanța de recurs opinează că, lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, având cunoștință de dispozițiile legale, deoarece prin prisma principiului *nemo censetur ignorare legem* necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, urmau să facă uz de dreptul său procedural cu bună credință și diligență. Acest fapt presupune că aveau obligația prezumată de a manifesta diligență și să se conformeze prevederilor legale, făcând uz în interiorul termenului legal de dreptul său de a ataca cu apel hotărârea primei instanțe, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea apelului ca fiind depus în afara termenului legal.

În acest sens, Colegiul notează că legiuitorul a instituit termen de decădere pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

La caz, Colegiul învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună

administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

În cauza Melnic v. Republica Moldova, Înalta Curte a constatat violarea securității raporturilor juridice (art. 6 § 1 al Convenției) pentru admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza Ponomaryov vs Ucraina că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 30 ianuarie 2024 a Curții de Apel Comrat a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu.

Se menține încheierea din 30 ianuarie 2024 a Curții de Apel Comrat, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Toplu Iapaa” în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Toplu Iapaa”, Victor Cîlcic, Gheorghe Jecov și Tatiana Xenzenco.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni